

[Ministeren f. Landbrug og Fiskeri.]

kunde vise sig at være mere værd end nogle Tusinde Kroner i en Sparekasse, og jeg skal være den første til at indrømme, at den teoretiske Del af ens Uddannelse kan være meget væsentlig. Paa den anden Side vil jeg dog ogsaa advare imod at gaa over i den modsatte Grøft. Det er jo ingenlunde saadan; at man kan sige, at den teoretiske Uddannelse er en fuldkommen Garanti for, at den paagældende i særlig Grad er kvalificeret til at blive Husmand; og man kan vel ogsaa sige, at det er sjældent de daarligste, der har leveret Bevis paa, at de er i Stand til at spare noget op. Dette at kunne spare op er vel et Karaktertræk, der meget vel kan og som oftest vil have sit Udspring i en vis faglig Dygtighed, og det er da ogsaa saadan, at den, der i vore Dage har Øjnene med sig, han er udmærket i Stand til selv at kunne lære en hel Del; men jeg mener, at dette og andre Enkeltheder, der har været fremført, er noget, som man med størst Fordel kan debattere i et Udvalg.

Maa jeg saa vende mig til § 8. Der er det jo saadan, at der fra flere Sider er givet Udtryk for, at den Forkøbsret, som Forslaget indeholder, ikke vil være i Stand til at give tilstrækkelig Jord. Deroverfor vil jeg sige, at det er min Opfattelse, at denne Forkøbsret vil vise sig at være særdeles effektiv, og det vil den være af flere Grunde. For det første fordi vi i Løbet af maaske ikke saa forfærdelig lang Tid vil være inde i en yderligere nedadgaaende Konjunktur for Landbruget, og dertil kommer den uomstødelige Kendsgerning, at gennem snart lang Tid har det været saadan, at Arbejds-lønnen var stigende, men Landbrugets Udbytte faldende, og jeg kan ikke tro andet end at dette ogsaa vil indvirke paa saavel Jordpriserne som paa Udbud af Jord. For det andet vil Jordlovsudvalget altid være det, jeg vil kalde den stærke Køber, og det vil Udvalget være ikke blot paa Grund af de nævnte Konjunkturer, men ogsaa fordi det jo er en Erfaring, at ældre Folk som oftest ikke er interesseret i at sælge til Private, naar det medfører, at de — og det gør det i Regelen — skal lade en Sælgerprioritet blive staaende i Ejendommen. Derfor vil de hellere sælge til Jordlovsudvalget for en lavere Pris mod at faa hele Købesummen udbetalt. Det er noget, man har erfaret den ene Gang efter den anden. Men dertil kommer, at Jordlovsudvalget er ikke blot den kontante Køber, den stærke Køber, men

Sælgerne ved — og det vejer tungt til hos mange —, at de, naar de handler med Jordlovsudvalget, staar over for den reelle og den stabile Køber, og jeg tror, at i det daglige og praktiske Liv vil alt dette komme til at betyde overordentlig meget.

Hvad angaar Udbudet af Jord vil det formentlig vise sig, at naar det nuværende Behov eller den nuværende ophobede Efterspørgsel efter Jord er tilfredsstillet, saa vil det, jeg vil kalde den normale Efterspørgsel efter Jord, være langt, langt mindre, og i det hele taget er det forkert at fremstille Sagen, som om den kun drejer sig om Spørgsmaalet om Fremskaffelse af Jord. Det er nemlig ikke rigtigt, det dækker ikke Situationen i Dag. Det er i langt, langt højere Grad et Spørgsmaal om Etablering og om Materialer. Det er her, Vanskelighederne melder sig. Situationen med Hensyn til Byggematerialer er saadan, at den volder umaadelige Vanskeligheder, og saa vidt jeg kan se, vil denne Knaphed paa Materialer ikke høre op med i Dag eller i Morgen, men det er en Knaphed, som vi vil komme til at føle langt ind i Fremtiden. Det er paa dette Omraade, Vanskelighederne først og fremmest melder sig. Naar man siger, at Vanskeligheden ligger i at skaffe Jord, gør man sig ikke blot skyldig i en Fejltagelse, men saa vender man simpelt hen Sagen paa Hovedet, og naar det sker, hvad enten det nu er bevidst eller ubevidst, saa er det klart, at man kan komme til at se de mærkeligste Syner. Jeg tror som sagt, at der først og fremmest maa sættes ind paa at skaffe Materialer til Rejsning af Bygninger ude paa Jorden. Jeg siger endvidere, at der uden al Tvivl vil blive et forøget Udbud af Jord, anderledes kan det ikke være. Ogsaa jeg hører til dem, der indtrængende vil advare imod at regne med de nuværende Priser som noget endeligt. I det hele taget er der Grund til at advare Landbruget imod at tro paa, at Prisfald ikke kan komme og ikke vil komme, for et Prisfald kommer paa alle Omraader, og det kommer for Landbruget, som det til sin Tid kommer for alle andre.

Jeg maa tilføje, at den øjeblikkelige Pris paa Jord, som paa alt andet i vore Dage, ogsaa har en Del af sin Forklaring i den Pengerigelighed, der har præget Krigsaarene eller Besættelsesaarene. Jeg maa maaske ogsaa gøre opmærksom paa, at det er forkert at fremstille det, som om det er Jordpriserne, der er stærkt stigende, det er ingenlunde Tilfældet, de er tværtimod fal-